

КОНСТРУКТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДИНКІВ З ОЦИЛІНДРОВАНИХ КОЛОД*Запорізька державна інженерна академія, кафедра МБГ*

Оциліндрована колода – у всіх відношеннях недорогий та зручний будівельний матеріал. Він виробляється шляхом простої обробки зрубаних дерев. Процес будівництва будинку з оциліндрованих колод багато в чому схожі з зведенням більшості інших малоповерхових дерев'яних будинків. Але є і свої особливості.

Кутові з'єднання, використовувані при будівництві стін з оциліндрованих колод, досить різноманітні. Всі їх можна розділити на два основних типи - з'єднання з випуском 25-30-сантиметрового ділянки колоди по межі будівлі і «в лапу», із з'єднанням без випуску. Найбільш поширені сполуки першого типу, оскільки вони менш складні у виготовленні, краще захищають кути від продування і забезпечують більш естетичний зовнішній вигляд, хоча останній параметр досить суб'єктивний. Рубка «в лапу» вимагає додаткових заходів з тепло- і вітроізоляції кутів, а також високої кваліфікації теслярів. При цьому дозволяє домогтися деякої економії довжини колод по рахунок відсутності звисів.

Серед сполук з випуском залишку використовується як найпростіша, відома вже кілька століть, «проста чаша», так і порівняно нещодавно набув поширення в Україні «норвезький замок».

Крім кутових з'єднань, для збереження стінами заданої геометрії використовуються переруби. У разі якщо довжина стіни перевищує сім метрів, використання перерубів обов'язково.

Для того щоб в процесі усушки колоди не розходилися в горизонтальній площині, їх можна з'єднати нагелями або шипами. Нагель є дерев'яний стрижень зазвичай з досить твердого дерева, наприклад берези, який забивається в вертикальне отвір, просвердлений на всю товщину колоди і до середини нижнього. Втім, деякі фахівці вважають, що надмірне захоплення нагелями не йде будинку на користь.

Шип виконує схожі функції: це дерев'яний прямокутник, який ставиться в спеціально прорізані пази в Міжвінцевий стику, йдучи наполовину в верхню колоду і на половину в нижню. Розміри пазів і самого шипа маємо враховувати осадку, яку дерев'яний будинок дає в перші роки після будівлі.

У переруби колоди нерідко зрощуються, щоб посилити стик, його виконують у вигляді з'єднання шип-паз або згуртовують впідерева, додатково скріплюючи сталевим скобами. Втім, є і більш сучасні способи кріплення, наприклад, в спеціально зроблений пропилок укладають шпильку, якою стягують колоди. Подібне кріплення надійно утримує колоди при будь-яких навантаженнях - бічних, на стиск або на розтягнення.

Щоб надати дереву велику стійкість до впливу вологи і знизити пожежонебезпеку, використовуються різноманітні просочення. При зведенні будинку з оциліндрованих колод вкрай важливо, щоб обробка здійснювалася в остаточного складання зрубу, як варіант - в процесі побудови. В іншому випадку стики вінців, переруби і кутові з'єднання залишаться необроблені, що в процесі експлуатації може призвести до появи вогнищ гнилі і цвілі.

Для того щоб уникнути усадки дерев'яного будинку, яка відбувається в результаті висихання дерева, можна використовувати сухе оциліндрованої колоди. Такі колоди обробляються в спеціальній сушильній камері, після складання будинку він дає мінімальну усадку протягом першого року - менше сантиметра на поверх. Таким чином, можна відразу після зведення будинку займатися чистовою обробкою, а не побоюючись, що в результаті усадки щось відірве або зміститься.

Технологія будівництва будинків з оциліндрованих колод поєднує в собі як столітніми перевірені прийоми, так і останні досягнення сучасної науки.

Використана література

1. Сучасні матеріали для загальнобудівельних робіт. Погодіна Т.М. «Профі-інформ» Київ 2005.
2. Універсальний довідник забудовника. «Будінформ» Київ 2003.
3. Дерев'яні будинки. Енциклопедія будівництва. Самойлов В. С. «Аделант» Київ 2008.